

12. Edukacja pomaturalna/ Edukacja dorosłych

Edukacja pomaturalna

Termin „Edukacja pomaturalna” dotyczy edukacji i szkoleń podejmowanych po zakończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, które nie wchodzą jednak w zakres systemu edukacji trzeciego stopnia (wyższej). Poniższe instytucje oferują doradztwo, informacje oraz szkolenia dla dorosłych i młodzieży:

Komisja Edukacji Zawodowej (Vocational Education Committee – VEC), dane kontaktowe poniżej.

Narodowy Urząd ds. Szkoleń i Zatrudnienia (National Training and Employment Authority – FÁS) www.fas.ie. Patrz str. 30.
Ministerstwo Spraw Społecznych i Rodzinnych (Department of Social and Family Affairs – DSFA) patrz www.welfare.ie. Pośród licznych oferowanych programów nauczania znajdują się m.in.:

E.S.O.L: English for Speakers of Other Languages to kurs języka angielskiego dla osób władających innym językiem ojczystym ukierunkowany na doskonalenie umiejętności czytania, pisania, mówienia i słuchania dla potrzeb codziennego użytku. Kurs jest organizowany przez Komisję Edukacji Zawodowej i w większości przypadków płatny, choć niekiedy pracodawcy decydują się pokryć koszty uczestnictwa swoich pracowników.

Kursy pomaturalne Post Leaving

Certificate (PLC): Są to dzienne, roczne lub dwuletnie kursy łączące w sobie naukę,

szkolenia i praktykę zawodową. Ich celem jest przygotowanie uczestników do pracy lub podjęcia dalszej edukacji/szkoleń, a także przekazanie im umiejętności wymaganych na konkretnych stanowiskach.

Czytanie, pisanie i liczenie dla dorosłych (Adult Literacy/Numeracy): Są to kursy indywidualne i w grupach, których zakres obejmuje podstawowe umiejętności czytania, pisania i liczenia. Nieodłącznym elementem programu są umiejętności samodoskonalenia.

Edukacja społeczna dla dorosłych (Adult Community Education): Celem tego programu jest pomoc lokalnym społecznościom oraz organizacja i ułatwianie dostępu do nauki. Edukacja społeczna pozwala uczestnikom „zakosztować” możliwości uczenia się przez całe życie. Skierowana jest do konkretnych grup docelowych, takich jak organizacje kobiece, męskie, emeryci, podróżnicy czy osoby niepełnosprawne.

Dane kontaktowe

Hr. Carlow VEC

Tel: 059 9138560 www.carlowvec.ie

Hr. Kilkenny VEC

Tel: 056 7770966 www.kilkennyvec.ie

Hr. Tipperary N.R. VEC

Tel: 067 31854/31250 www.tippernorthvec.ie

Hr. Tipperary S.R. VEC

Tel: 052 21067/23067 www.tippsouthvec.ie

Hr. Waterford VEC Tel: 058 41780

Waterford City VEC

Tel: 051 874007 www.waterfordvec.ie

Hr. Wexford VEC Tel: 053 91 23799

Edukacja trzeciego stopnia

Głównymi uczelniami oferującymi edukację trzeciego stopnia w Irlandii są uniwersytety i politechniki (Institute of Technology – IT). Edukacja uniwersytecka na ogół odbywa się w ramach studiów licencjackich (Bachelors), magisterskich (Masters) lub doktoranckich (Doctorate). Politechniki zazwyczaj oferują możliwości zdobywania kolejno rozmaitych certyfikatów i dyplomów, tytułu naukowego oraz kontynuowania nauki na studiach podyplomowych (wyższego stopnia). Każda uczelnia wyższa wydaje co roku darmowy prospekt wyszczególniający wszystkie dostępne na niej kursy i zajęcia. Ponadto istnieje szereg instytucji edukacyjnych trzeciego stopnia oferujących specjalistyczne kształcenie w wielu różnych dziedzinach, takich jak medycyna czy prawo. Wyższe wykształcenie można także zdobyć w prywatnym college'u.

Opłaty za studia

Obywatele Irlandii i UE są zwolnieni z opłat za pierwsze podjęte przez siebie studia dzienne niższego stopnia. Osoby posiadające status uchodźcy również mogą ubiegać się o darmowe studia. Pozostali, w tym obywatele krajów nienależących do UE, studenci studiów podyplomowych oraz studenci zaoczeni, muszą opłacić czesne. Wysokość czesnego może być uzależniona od wielu różnych czynników, np. długości studiów czy rodzaju pobytu w Irlandii.

Studenci mogą korzystać ze wsparcia programu stypendialnego, który nazywa się Higher Education Grants Scheme i zapewnia dofinansowanie na utrzymanie studentom dziennym spełniającym określone warunki. Dodatkowe stypendia przyznawane są studentom znajdującym się w trudnej

sytuacji materialnej. Obecnie stypendia te są rozdzielane przez władze lokalne, lecz od połowy 2007 r. obowiązek ten przejdzie na Komisję Edukacji Zawodowej.

Program stypendialny obejmuje obywateli Irlandii i innych krajów UE/EOG, osoby mające status uchodźcy, a także inne wybrane kategorie osób z pozwoleniem na pobyt w kraju. Stypendia przysługują studentom, których dochody nie przekraczają określonego poziomu, oraz którzy mieszkają w danym regionie co najmniej od roku. Wysokość czesnego jest różna dla poszczególnych uczelni i kierunków studiów. Opłaty za niektóre kursy można odliczyć od podatku.

Dane kontaktowe

Wydział ds. Studentów Ministerstwa Edukacji (Student Support Unit of the Department of Education)

Tel: 057 932 4381/4387/5344

Email: studentsupportunit-tullamore@education.gov.ie

Regionalny ośrodek informacji edukacyjnej dla dorosłych (Regional Educational Guidance Service for Adults – REGSA) www.ncge.ie

Podjęcie edukacji trzeciego stopnia

Podanie o przyjęcie na większość kierunków studiów dziennych niższego stopnia przyjmowane są raz w roku (najczęściej do 1 lutego) w biurze podań (Central Applications Office – CAO). W podaniu należy zaznaczyć wybrane kursy oraz oferujące je wydziały, w kolejności od najbardziej pożądanego. W sierpniu, gdy znane są już wyniki matur, kandydaci otrzymują oferty przyjęcia od uczelni. Warunki przyjęcia są ściśle związane z wynikami egzaminu maturalnego. Aby dostać się na niektóre kierunki (np.

medycynę), trzeba mieć bardzo wysokie oceny. Spis wszystkich kierunków wraz z informacjami o formie podania można znaleźć w broszurze wydawanej przez biuro podań.

W przypadku ukończenia szkoły średniej w innym kraju i innym systemie nauczania, należy się upewnić, czy uzyskane kwalifikacje wystarczają, aby dostać się na wybrany kierunek studiów wyższych w Irlandii. Przed złożeniem podania należy się w takim przypadku zwrócić bezpośrednio do pracownika zajmującego się rekrutacją (Access Officer).

Dodatkowe informacje

CAO (biuro podań)

33 Eglinton Street, Galway.

Tel 091 5098000 www.cao.ie

„Dorośli” słuchacze

Dorośli studenci (tzn. mający co najmniej 23 lata), mogą składać podanie o przyjęcie na studia trzeciego stopnia niezależnie od wyników uzyskanych na maturze. Więcej informacji można znaleźć w „Przewodniku dla dorosłych studentów” („Guide for Mature Students”) dostępnym bezpłatnie w Ministerstwie Edukacji i Nauki. Każda uczelnia oferuje własne możliwości pomocy, wyjątki oraz procedury aplikacyjne dla dorosłych studentów – coraz więcej z nich zatrudnia specjalnego pracownika ds. dorosłych studentów, który służy informacjami i radą. Patrz www.education.ie

Udokumentowanie kwalifikacji

Obecnie istnieje wiele instytucji przyznających lub potwierdzających kwalifikacje do pracy w sektorach wymagających wykształcenia pomaturalnego lub wyższego w Irlandii. Przykładowo uniwersytety przyznają własne tytuły, dyplomy itp., podczas gdy większość

politechnik i college'ów przyznaje tytuły, dyplomy i certyfikaty zatwierdzane przez Radę ds. Szkolnictwa Wyższego (Higher Education and Training Awards Council – HETAC) lub Radę ds. Szkolnictwa Pomaturalnego (Further Education and Training Awards Council – FETAC). Obydwie rady działają w ramach Narodowego Urzędu ds. Kwalifikacji (NQAI).

Osoby posiadające kwalifikacje nabyte poza granicami Irlandii mają możliwość poddania się egzaminowi akredytacyjnemu. Aby dowiedzieć się, czy dany dokument potwierdzający kwalifikacje jest w Irlandii honorowany należy zwrócić się do NQAI. Patrz też rozdział 4: Zatrudnienie – Europass.

Dane kontaktowe

Narodowy Urząd ds. Kwalifikacji

(National Qualifications Authority of

Ireland – NQAI), 5th Floor (V piętro), Jervis House, Jervis Street, Dublin 1.

Tel: 01 8871500 Email: info@nqai.ie

Inne kursy

FÁS to państwowy urząd zajmujący się zatrudnieniem i szkoleniami w Irlandii. Instytucja ta działa na rzecz promocji gospodarki opartej na konkurencyjności i wykształceniu, przez dbałość o rozwój umiejętności i kwalifikacji poszczególnych osób i całych przedsiębiorstw. FÁS oferuje kursy dzienne, wieczorowe i internetowe. O zatrudnienie lub uczestnictwo w szkoleniach mogą ubiegać się tu wszyscy obywatele krajów EOG oraz Szwajcarii. Osobom tym przysługuje również dostęp do informacji oraz usług doradczych. Istnieje możliwość wykorzystania zasiłków na szkolenia lub opiekę nad dzieckiem. Dane kontaktowe do urzędu FÁS można znaleźć na stronie www.fas.ie. Patrz również rozdział 4: Zatrudnienie.